

NORSK VILJE

Nr. 19.

Fors og landgangen på Ålandssyene. Alt dette har ført til at U.S.A. har brutt den diplomatiske forbundet med Finland og at Det svenska Sosialdemokratisk parti har sett seg nødsaket til å bryte med og ta avstand fra Det finske broderparti.

PHILLIP JORDAN, den kjente engelske journalist, har oppholdt seg i marsjall Tites hovedkvarter. Han beretter at tyskerne i treffninger har 17 ganger så store tap som Tites styrker. Tite har no 17 divisjoner under sin kommando.

FRA RUSSISK OKKUPERT ROMANIA: Den engelske krigskorrespondent Winter-ton har nylig offentliggjort en beretning om besøk i de romanske distrikter som er besatt av Den røde armé. Han forteller at russerne ikke på noen måte blanner seg bort i forvaltning og administrasjon. Romanske embetsmenn har helt og holdent overtatt disse funksjonene. Romanske dommere etter romansk lov. Også politifunkjonene er helt og holdet i hendene på romane. Russerne har overhodet ikke arrestert en eneste romansk statsborger. Røde-armistene blanner seg ikke med sivilbefolkingen og deltar ikke i felkelivet. Russerne driver ingen politisk propaganda i Romania. Men rent spontant har arbeiderne gått igang med å danne fagforeninger. Mange av disse har allerede oppnådd avtaler med arbeidsgiverne om høyere lønn og bedre arbeidsvilkår.

KRIGSNYTT

Auftkriegen har tritt noe i begynningen. Det er de store landoperasjonene som nesetter sitt preg på offensiven mot Nazi-Tyskland. Med erobringen av CHERBOURG har de allierte i Normandie fått en førsteklasses havn som basis for store offensive tiltak. Ene er det ikke kommet til operasjoner av stort formål i dette avsnitt, men amerikanske styrker har gått til kraftige angrep sørover fra Cherbourg-halvøya. De har hatt framgang.

I Italia har de allierte framgang vært jevn og sikker. På Vestkysten har den 5te armé passert CECINA og nærmer seg sterkt den viktige havnebyen LIVORNO. Lenger inne i landet er SIENA falt. Nord for TRASIMANER (sjøen) strøpper fra 8de armé like foran byen og knutepunktet AREZZO. På Østkysten står de allierte bare få kilometer fra havnen ANCONA.

Størst interesse knytter det seg imidlertid til den fantastiske begynnelsen av den russiske sommeroffensiven. Førstelig foregår den i to front-avsnitt: mot Finnland og i Kvite-Russland. Etter er erobringen av Viborg har operasjonene på finskefronten koncentrert seg på avsnittet mellom

Ladoga og Onega nord for Onega. Allerede de første russiske stormangrep sprengte de finske stillinger ved elva SVIR og førte til befrielsen av Kvite-havskanalens. Så fulgte kraftige framstøt fra syd og nord langs Murmanbanen. På få dager ble hele jernbanelinjen renset for fiender og Den røde armé erobret Petrosavodsk, hovedstaden i den Finskkarelske sovjet-republikk. Fra Petrosavodsk fortsetter den russiske framrykning vest og nordvestover langs jernbanen til SUOVAJERVI. I Kvite-Russland førte Den røde armé i løpet av 2 dager 7 store gennembrudd i de tyske linjer. Imidlertid rekkesfølgje falt de sterkt befestede nækkstellinger, VITEBSK, ORZJA, MOHILEV og SIJOBIN. En enestående hurtig framrykning bragte de russiske styrker fram til MINSK på noen få dager. Den røde armé er allerede rykket over den gamle polske grensen og er halvveis til Vilna. Lenger syd står russerne like foran knutepunktet BARANOWICSE. Dette betegner et fullstendig sammenbrudd av den tyske front, og er et varsel om at det endelige tyske nederlag ikke vil la lenge vente på seg.

NORSK VILJE

Nr. 20.

12 juli 1944.

2 Aars

FINNLAND

Den siste avtalen mellom Finnland og Tyskland, som faktisk gjorde den finske regjering til en tysk okkupasjonsregjering i sitt eget land, betegner sluttresultatet av en utvikling som vi kan følge tilbake like til grunnleggelsen av den finske republikk. Den herskende kliikk i landet er utgatt av de samme kretser som i 1918 erobret makten gjennom en blodig krig mot sitt eget folk. Det finske folk hadde nemlig, sammen med andre folkeslag i det daværende zaristiske Russland, reist seg til opprør mot zaren og gods-eierveldet. Så mektig var denne folkereisning at general Mannerheim og hans medmannsverne ikke klarte å mestre den alene. Først da tyske tropper ble medmannsverne ikke klarte å mestre den alene. Først da tyske tropper ble kalt til hjelp, var det mulig å slå ned "de røde" gjennom en krigsfiring som søker sin like i grusomhet. Slik ble det moderne Finnland grunnlagt. De grunnleggende følelser hos de herskende i landet var hat og blammet mod frykt for alt som smakte av bolsjevisisme og for den store naboen i øst. Og dette har preget utviklingen hele tiden fram til idag. Den kommunistiske bevegelse har hele tiden vært forbudt og forfulgt. Alle generasjoner av skolebarn i Finnland er oppdradd til å hate og frykte kommunister i sin allmennhet og alle russere i særligheten, og på den måten ble hele folket delighet og alle russere i særligheten, og på den måten ble hele folket modnet for det "korstoget" mot Russland som de finske politikere drømte om.

Også utad var finske politikk innstillet på samme mål. Finnland ble framstilt som et demokratisk land og et Møllerwerk med det "helsjeivistiske" tilstander i Russland med kristendomsførfølgelser, menneskeeteri, og elendighet. Disse skildringer hadde svært liten sammenheng med virkeligheten, men det var heller ikke meningen. De skulle først og framst skape opinionen for et europeisk korstog mot kommunismen. Den finske deltagelse i det nordiske samarbeide hadde også som formål å sikre seg allierte til korstoget, d.v.s. krigen. Etter Hitlers maktovertagelse overtok som bekjent Tyskland ledelsen av denne politikk. Nazismens korstog har no vært igang siden sommeren 1941, men uten deltagelse av vestmaktene.

Russerne var hele tiden klar over denne finske politikk, og at Finnland ville gå sammen med en hvilken som helst koalisjon mot Sovjet-Samveldet. Da derfor krigen var uundgåelig, forsøkte Sovjet-regjeringen å komme innen i forkjøpet ved å forstrække sine grenser. Dette er bakgrunnen for innlemmelsen av Besarabia og av de ukrainske og kviterussiske områder av Øst-Polen og dette er forklaringen på det russiske krav om grenseregulering på det karelske nesset.

Det sanseløse hatet mot Sovjet-Samveldet gir også nøkkelen til å forstå de resultatløsefredsforhandlinger i vår. Fra finsk side var forhandlingene øbbeltpill, som Finn Moe uttrykte det i en utenrikskronikk fra London.

Istedetfor alvorlig å overveie fredstilbuet satte den finske presse i gang en hemningslös propaganda for å framstille fredsbetingelsene som urimelige og uantagelige, alt sammen for å vinne tid og muligens påvirke opinionen i U.S.A. mot Sovjet-Samveldet.

Det finske folk må betale prisen for denne politikk, og det får bare de ekstra byrder som forlengelsen av krigen fører med seg. Bare en russisk okkupasjon kan ne gjøre slutt på krigen elendighet og endelig skaffe fred for dette hårt prøvde folk. Slik ondte de finske makthaveres drømmer om korstog mot øst og om Ster-Finnland. Finlands skjebne kan gi oss et skoleexempel på hva resultatet blir av en politikk hvis prinsipielle innhold er hat mot et annet folk. Også de mennesker her heime som lider av kom-

munistangst og dyrker sitt hat mot Russerne kan ha utbytte av å studere det finske spørsmål.

AV DEN ALLIERTE OVERKOMMANDOS INSTRUKSJONER.

BOMBARDEMENT kan være av to slag. Det kan være bombing fra fly eller artilleribombardement. Ved begge typer bombardement kan faremomentet minskes hvis man tar de forsiktigetsregler som omtales her. Her er de hovedtyper av projektiler en bør forberede seg på:

1/ Granater. Disse er nesten alltid høyeksplosive. Deres sprengvirkning er imidlertid bare en brøkdel av selv de minste bombers (fly) virkning. En må imidlertid huske på at artilleriet som regel retter sin ild mot bestemte mål og fortsetter å skyte på disse mål hele tiden. Hvis artilleriet begynner å skyte i det område hvor du oppholder deg, bør du fjerne deg et par kilometer eller gå til et godt tilfluktsrom under jorden. Hvis du skulle finne ueksploderte granater MÅ DU IKKE RØRE DEM, men melde av til nærmeste militære myndighet så snart som mulig.

2/ BOMBER. Disse kan være av alle størrelser like fra de aller største og ned til små anti-personell-bomber som bare er noen få tommer lang. De siste gjør ingen skade på bygninger, men de er meget farlige for mennesker og må under ingen omstendighet behandles uforsiktig ferdig de er små. De allmindelige bomber som vanlig brukes ved flyangrep er fra 100 kg. og opp til 500 kg., og de førårsaker store ødeleggelser i beboede strøk.

ØYEBLIKKELIG OG TIDSINNSTILT ANTENDEISE. Sprengladningen blir antent av en lunte enten etter et bestemt tidsforløp etterpå eller ved direkte støt. Tidsponktet mellom bombenedslaget og eksplosjonen (som varierer i sammenheng med innstillingen og antennelsesordningen) kan variere fra et sekund eller to - for at bomben skal ha tid til å trenge seg gjennom en bygning eller et mål før den eksploderer og således skape større skade og opp til timer eller endog dager, før således å lamme virksomheten i et helt distrikt ved sitt nærvær, etter skape forvirring og skade i et distrikt lenge etter angrepet er forbi. Hvis det derfor finnes ueksploderte bomber i det området hvor du oppholder deg, må det tas særlige forholdsregler. De militære myndigheter må varsles og undersøke dem før publikum slippes til.

Virkningen av sprengbomber.

1/ Jordstøt. En sprengbombe som trenger seg ned i marken, førårsaker et støt i sjølv jorden, omrent som et lite jerdskjelv. Et slike støt kan skade fundamentet i bygninger i nærheten eller bryte istykker gass og vannsleddinger.

2/ LUFTTRYKK. Eksplosjonen etterfølges av en bølge i luften. Det plutselige trykk mot den omkringliggende luft er meget kraftig og etterfølges vanligvis av et temrom som skaper en voldsom sugning. I nærheten av eksplosjonsstedet, særlig mellom hus, kan skaden på grunn av denne støt og sugevirkning være meget stor, spesielt på solide bygninger.

Virkningene på det menneskelige legeme er som regel ikke så store. Lufttrykket kan kanskje skade lungene eller andre organer, men lufttrykket alledeles førårsaker sjeldent varige skader, unntatt i områder like ved eksplosjonen.

3/ SPLINTER. Mere skade førårsakes av splinter fra bomber eller andre gjester. De opprevne metallstykkene er meget farlige og i noen tilfeller har de voldt skader så meget som en halv kilometer vekk.

BESKYTTELSESFORANSTALTINGER. Det første og bezte er å gå til tilfluktsrommet. Er en ute i det fri når bombene eller granatene begynner å springe i nærheten er det tryggst å legge seg ned på marken. Den beste stillingen er å ligge med hodet hvilende mot armene, hendene foldet bak hodet og brystet litt hevet fra marken for å unngå skade ved jordstøt. Når en bombe eksploderer, spruter splintene oppover og utover.

BESKYTTELSE I ELLER VED BYGGNINGER. En stein eller murvegg, et pertron eller et kott under en trapp gir en viss beskyttelse mot splinter fra bomber eller luftverngranater som faller ned. Men en bør merke seg at størt over-

føres gjennom vegger, murer og jorden og at det derfor er uformuig å lene seg DIRKTE mot muren eller del av bygging, grøft, eller lignende. Innendørs bør en unngå å oppholde seg i direkte linje mellom dør og vindu. Vin-duer går ikke så lett istykker dersom de står åpne. Trevegger byr ingen beskyttelse mot splinter.

UEKSPLODERTE ANTIPERSONELLBOMBER. Disse kan være enten "døde" eller tidsinnstilte De må alltid betraktes som meget farlige, og en må melde av til nærmeste militære myndighet om dem. Legg em mulig merke til størrelsen av det hullet som bomben har laget i jorden. Derav kan en slutte seg til hvor stor bombe er. Hvis det er en stor bombe, bør folkene i nabologet advares og evakuere husene øyeblikkelig.

Vi utelater her avsnittene om tilfluktsrom, brandvern og førstehjelp, idet vi går ut fra at folk flest har kjennskap til disse ting fra før. Men der hvor det er mulig bør nye kurser i brandvern og førstehjel p settes igang, og alle bør repetere disse emner. Henvend dere til folk som har rede på det og be dem være instruktører. Derimot gjengir vi instruksene om behandling av SJØKK. Alle mennesker som har vært utsatt for ulykkestilfelle lider av sjøkk, enten de samtidig også lider av fysiske skader eller ikke. Sjøkk er en forstyrrelse av nervesystemet. Det kan være kraftig eller svakt. Tegnene på sjøkk er besvimelse, bleket, svak puls eller svakt åndedrett.

VIKTIG: LES NØYE! BEHANDLING AV SJØKK.

Legg patienten på ryggen på en seng eller et teppe. Hvis du trer at han har brukket ben, beveg ham så lite som mulig. Løs opp klærne i halsen, over brystet og ved beltestedet. Dekk patienten godt til med tepper eller frakker, fordi sjøkk gjør at legemet hurtig taper varme. En varmeflaske, en varmstein eller mutstein kan også brukes, men sorg for at den syke ikke brenner seg. (Pakk steinen inn i et stykke tøy og prøv om den er passelig varm med din egen bare arm.) Gi patienten noe varmt å drikke. Hvis det ikke kan skaffes, gi ham da kaldt vann i små slurker, men bare hvis patienten er ved bevissthet og istrand til å svegle. Framfor Alt HOLD PATIENTEN VARM!

GASS. Hvis tyskerne skulle bruke gass, gjeller det først og framst å bevare fattningen og ikke bli skremt. Gass førårsaket under forrige krig bare ubetydelige tap av menneskeliv. Hvis du befinner deg ute i friluft under et gassangrep, bør du øyeblikkelig dekke munn og nese med et fuktig klede. Det er fire hovedtyper av gass: Tåregasser, Nesegasser, Kvelenende gasser og Etsende gasser.

TÅREGASSEN. er ikke farlige. De etterlatter ingen varig virkning og vil ikke gjøre en blind. Vask øynene med saltvann og sett met i patienten. NESEGASSER, arsenikgasser osv. De har ofte ingen lukt og kan ikke sees. Symptomene er snusning, nysing med nedtrykt sinnstemning og kvalme.

Patienten må holdes i ro, oppmunthes og behandles for sjøkk.

KVELENDE GASSEN. Kler og fersfergassene er de viktigste, og de har en karakteristisk lukt. Hvile, ingen alkoholiske drikke, men varmt kaffe eller suppe. Patienten må holdes varmt, beroliges og behandles for sjøkk.

FØRSØK UNDER INGEN OMSTENDIGHETER KUNSTIG ÅNDEDRETT. Det vil kanskje gjøre tilstanden verre.

ETSENDE GASSEN. Senepsgassen er den viktigste. Den holder seg tett langs bakken. Lukter som hvitlök elser geranier. Hvis du er kommet i berøringsmed senepsgassen eller senepsgass-vesken må du bytte klær så snart som mulig. Skeone må tas av før du går inn i huset. Legg alle klær fra deg utenfor huset og vask deg godt med såpe og vann. For å virke må skiftningen og vaskingen foretas innen tyve minutter. Hvis huden har kommet i berøring med gassen må stedet vaskes øyeblikkelig med såpe og vann.

SABOTASJE OG FRISKAREKRIG.

FRANKRIKE: Den franske motstandsbevegelse, eller Den franske heimehær, som den offisielt heter, spiller en betydningsfull rolle for de alliertes operasjoner i Normandie. Rett som det er får den særskilt rosende omtale i meldingene fra general EISENHOWERS hovedkvarter. Denne godt organiserte heimefront har ikke sprunget fram som troll i eske, men er resultatet av et vanskelig og målbevisst organisasjonsarbeide som har pågått helt siden Frankrike ble okkupert. Fra første dag av tok organiseringen av den franske heimefronten sikte på å omfatte hele den nasjonalt innstilte og aktive del av folket og gjøre massene forfrolig med alle former for motstand mot fienden. Fra denne massebevegelsen er rekrytert de spesielle sabotasjegrupper og friskareavdelinger som alt i lengre tid har gjort livet surt for tyskerne og deres franske lakaier. Da den franske nasjonalkomite organiserer seg som provisorisk regjering, var det naturlig at den påskjønnet det verdifulle organisasjonsarbeide som var utført i heimlandet. Regjeringen godkjente heimefronten som en del av den franske hær under navnet heimehæren, overtok den militære ledelse av den og påtok seg oppgaven å førsyne den med våpen og utstyr. Etter den allierte innvasjonen utnevnte regjeringen en militær sjef for heimefaren. Denne sjef har som oppgave å koordinere innlandsstyrkenes aktivitet mod innvasjonsarméens operasjoner.

Den siste tids hendinger viser at den franske heimehæren har stor slagskraft. Sabotasjen mot jernbaner, veier og kanaler har vært av veldige dimensjoner og har sinket de tyske operasjoner meget følelig. Dertil kommer at vop node avdelinger i en rekke kamper har tilføyd fienden stor skade i forskjellige departementer. Derigjennom binder de betydelige tyske styrker og hindrer at disse kan settes inn mot de allierte i Normandie. Den franske heimehær vil være en garanti for at Frankrike vil slå inn på en politisk utvikling i det utvidede demokratiske tegn.

DANMARK: For en tid siden sendte det danske frihetsråd en anmodning til Sovjet-regjeringen om opptragelse av diplomatiske forbindelser mellom Sovjet-Samveldet og det kjempende Danmark. I anmodningen heter det at Danmarks diplomatiske brudd med Sovjet-Samveldet i 1940 foregikk under tysk press og mot det danske folks vilje. Etter den danske regjerings og kongens avsottelse i 1943 er Danmarks frihetsråd blitt den eneste uavhengige representant for det danske folk. Sovjet-regjeringen har no godkjent det danske frihetsråd som provisorisk regjering, og Danmarks frihetsråd har nylig oppnevnt en diplomatisk representant som alt er underveis til Sovjet-samv.

KRIGSNYTT.

I Italia har den tyske motstand vært hardere den siste uka, og framgangen har derfor foregått i langsommere tempo. Den viktigste hendingen de siste dagene er erobringen av byen VOLTERRA på 5. armés front.

I Normandie har de allierte gått over til allmindelig offensiv langs hele linjen og har vunnet endel terren. Mest betydnig har føreløbig inntagelsen av havnebyen CAEN og omliggende stillinger. På ØSTFRONTEN ruller den russiske offensiv videre med usvakket kraft. På den kviterussiske front har den røde armé allerede nådd VILNO. Byen er omringet og ferbitrede kamper foregår i byens sentrum. Lenger syd er de viktige støttepunkter LIDA, SLONIN, LUNDIN, erobret. Fire russiske armeer rykker hurtig vestover mot BREST-LITOVSK, BIALYSTOK og GRODNO og truer ØST-PREUSSEN. Marsjen inn i LITAUEN foregår også i hurtig tempo. Jernbane mellom DVINSK og KAMAS er brutt, og den tyske nord-arme trues med avskjæring og isolering fra de øvrige tyske styrkor på sydfronten.

Nar du en sak har elsket før alle, kjempet den fra så hølt du førstet. Elsket den slik, du fikk stå eller falle etter som kampen før den ga deg met. Gitt den din tanke, din vilje, din evne, så den har brent seg i sjelen din inn. Strålet som selskinnet over det jevne, løftet din lengsel geg styrket ditt si-

Da har du prøvet at livsmakt må strido. Vinterens kulde og mørke tar tid. Seire vi kan ei, hvis vi ikke vil lide, våre i nord er ei alltid så blid. Men hvis du eier en gnist fra det høye brenner deg i deg egen hellige ild, da vi ei metgang ditt arbeidshåp bøye, fast tør du stå midt i kreftenes spill.

PLIKTEN TIL Å KJEMPE.

Før ikke lenge siden godkjente Sovjet-regjeringen det danske frihetsrådet som regjerende myndighet i - og fullguldig representant for det kjempende Danmark og innvilget i å ta imot en diplomatisk representant fra rådet. Frihetsrådets nyutnevnte sendemann i Moskva, Thomas Døssing, holdt førleden dag en tale i kringakstingen om kampen på den danske heimefronten og om Danmarks forhend til de allierte nasjener. Talen bragte et friskt pust med seg fra en nasjon som kjenner seg oppildnet, frigjort og glad ved å følge samvittighetens bud og ta opp kampen mot nazisme og reaksjon. De ga et klart uttrykk for den levende demokratiske ånd som idag behersker størstedelen av det danske folk. Når danskenes tek kampen opp, så gjorde de det ikke viljen til å sjåss avhengig av om sjølv resultatet ble betydningsfullt eller ikke, om deres innsats kom til å spille en stor eller liten rolle i de alliertes felles krigføring, men fordi de følte det som en ubønnhørlig plikt. Danskenes kjente passiviteten overfor fienden som en byrde og en skam. Først den åpne kamp skapte utløsning og ga felket en rolig og sikker førtrengning til framta. Demokratiet må være et kjempende demokrati, uttalte hr. Døssing. De dansker som kaller seg demokrater og tror de er det, men som forholder seg passive i folkets kamp mot okkupantene, de vil etter krigen oppdage at demokratiets våpen er blitt rustne og ubruklig.

Vårt folk har meget å lære av danskenes heldning. De fleste av våre landsmenn er framleis desverre passive i striden på heimefronten. De seier. Det store flertall av dem bekjenner seg imidlertid til folkestyret og tror sikkert at de er gode demokrater. Dette er en farligillusjon. Kampen i Danmark gir oss beviset for at det ikke er nok i ord å bekjenne seg til folkestyret, det må handling til. Hva er det hemlig som er karakteristisk for et sant, levende demokrati? Det er evnen til å reagere friskt mot all urett, både når den viser seg i form av nasjonal undertrykkelse og i form av politisk og sosial reaksjon. Mangler denne evnen, da er demokratiet dødt. Da har det forvandlet seg til et byråkratisk maktapparat som bare danner overgangen til det åpne, reaksjonære diktatur.

Passivitetsånd hos en stor del av våre landsmenn utgjør en fare for folkestyret. Passivitet og politisk slovhed er det grumsste vann som våre heimlige kuppmakere beltrer seg i når de nærer planer om å sette folkestyret og folkets demokratiske rettigheter på av kraft.

En av de viktigste lardommer vi kan dra av danskenes kamp er at demokratiet forplikter. De nordmenn som idag er passive overfor okkupantene og ikke vil gi sitt bidrag til striden, de undrar seg dermed kamplen for folkestyret. Og de har da forrått demokratiet. For en demokrat er det en hellig plikt å kjempe!

NORSK VILJE

2

AV INNSTRUKSJONENE FRA DEN ALLIERTE OVERKOMMANDO.

SE OPP FOR MINER, SELVSKUDD, FELLER O.S.V. Det er en velkjent sak at tyske plasjer å legge igjen miner, feller og selvkudd når de trekker seg tilbake. De forsøker også å sprengre broer og i det hele taget å ødelegge alle bygninger, lagre, maskiner eller endog voksende nyttevekster som sannsynligvis vil bli av nytte for de allierte når de rykker fram. Grunnene til en slik framferd er temmelig opplagte. De vil forsøke å farsinne og vanskeliggjøre de allierte framrykning så meget som mulig og påføre dem så stor tap som mulig. De vil gjøre veiene, jernbanene og åpne strekninger som egner seg til tankslag farlige eller umulige i førsere så lenge som mulig. Derved vil fienden oppnå å trekke seg langsomt tilbake på en organisert måte.

LA IKKE BARNA FINGRE MED UKJENTE TING Å OG SE TIL AT DE HOLDER SEG I NÄRHESEN AV DERE. Om du oppdager en mine vil det være av stor nytte om du markerer det stedet hvor den ligger, på en lett og synlig måte. Det beste er å male en stor M på et bord og feste det til en stokk ved stedet. Dette kan av og til by på vanskeligheter bruk i allfall en hvilken som helst gjenstand før hånden, en stein, en grøin osv. og meld av til nærmeste militære myndigheter så snart som mulig.

MINER : Det er tre hovedtyper av miner. a/ Miner mot kjøretøy. De legges på veier og på åpen mark som sannsynligvis vil bli brukt av biler eller andre kjøretøy. b/ Antipersonell-miner. De legges på veier, veikanter eller over åpne strekkninger hvor soldater og tropper sannsynligvis ferdes. A/ Miner mot kjøretøy er vanligvis gravet ned eller senket ned i veglegemet mod toppen i høyde med veioverflaten. Den mest allmindelige type er den tyske Tellermine; er rund og flat med tøppfermet topp. Minen antindes som regel ved trykk, f.eks. når et kjøretøy passerer over den, men det har hendt at den har gått av bare ved vekten av en mann. FORSØK IKKE Å LØFTE DISSE MINER de er nemlig ofte forbunnet med sjølskuddsanordninger enten rett under minen eller med ståltråder til sidene. Se deg godt om på steder hvor det er sannsynlig at miner er utlagt, og var særlig på utkikk etter miner eller snorer. Skjær aldri av en stram wire. Trekk heller ikke i en løs on. Hvis du ser en wireende må du alltid undersøke begge dens ender før du rører den. Selv da er det best å la den ligge, etter å ha sett et merke ved den slik at andre vil se den.

b/ Antipersonell-miner er vanligvis små og sylinderiske, om lag 4 tommer i diameter og omlag 5 tommer lange. De antindes ved hjelp av flere snoer eller tråder som hver fer seg virker antindende. Når den antindes sprer minen omlag 3 fet opp i luften og eksploderer, idet den slenger stålbiter i alle retninger. En annen type er en liten treske som eksploderer av en manns vekt. En ekstra knallperle finnes gjerne på disse, mindre som gjør at de eksploderer også hvis lokket løftes av. Rør ikke ved noen av disse minene selv. Merk av stedet og meld av til de allierte tropper.

SELVSKUDD OG FELLER. Når fienden evakuerer bygninger og steder, legger han gjerne igjen sprengladninger som settes av folk som kommer etter ham, vanligvis når de åpner dører og vinduer, eller hvis de tar i en gjenstand som liggende på gulvet eller kanskje endog hvis de går i en snare som erspent over en åpen plass eller gjennom en åpning i en mur. En annen og mer utspekulert måte er å sette en laddning i forbindelse med en telefon. De fleste av disse sprengladninger er dessuten også forsynt med knallperler med tidsinnstilling som vil sette minen av på et bestemt tidspunkt. DET SIKRESTE ER IKKE Å GÅ INN I BYGNINGER SOM FIENDEN HAR EVAKUERT FOR

DE ER NOYÉ UNDERSØKT AV ALLIERTE EKSPERTER. Hvis det er mulig bør du holde øye med tyskerne og hva de foretar seg når de går inn og ut av husene. Når fienden trekker seg tilbake viser han en djevelsk oppfinnsomhet. Miner og selvkudd har f.eks. ofte vært satt i forbindelse med sårede somdatter, både tyske og allierte. VÅR PÅ VAKT

Nr. 21

NORSK VILJE

3.

TIDSINNSTILTE BOMBER. Bortsett fra slike sprengladninger som settes av ved ufersiktighet, pleier tyskerne også å etterlate seg tidsinnstilte bomber som kan gå av fra en dag og inntil en uké etter at de er lagt ut. En slik bombe ble plassert på posthuset i Neapel og eksploderte flere dager senere, hvorved mange sivile ble drept. Det er derfor tilrådelig å holde seg vakk fra offentlige bygninger inntil de har vært undersøkt av de allierte myndigheter.

DISSE INNSTRUKSJONER MÅ STUDERES NYE FØR AVISEN LEVERES VIDERE TIL GODE NORDMENN

FORSKJELIG.

Et sikkert vidnesbyrd om at krigen ikke er sluttet er den framferd som nazistene gjør seg skyldig i mot sivilbefolkningen i de okkuperte land.

I Ungarn er tyskerne sammen med de ungarske quislinger på god vei til å fullstendig gjøre ende på de jødiske befolkningen der i landet. I alt ca. 1 million mennesker. Flere hundre tusen er alt deportert til store koncentrasjonsleirer i Schlesien hvor de blir avlivet med gass, ca. 6000 per dagen. Disse kyniske maszemer har vakt en storm av indignasjon i alle siviliserte land. Massesorganisasjonene i alle allierte land har behandlet saken og vedtatt avskyresolutjoner og regjeringene i Storbritania og USA har sendt ut erklæringer om at alle som direkte eller indirekte har delt del i disse forbrytelser, vil bli dradd til ansvar når krigen er slutt.

Fra Frankrike har det nylig kommet meldinger om at en avdeling av den tyske S.S.divisjonen "Das Reich" har satt fyr på og totalt ødelagt en landsby i nærheten av LIMOGES og dertil har drept hele byens befolkning, ca. 800 mennesker, kvinner, barn, menn, gamle og unge. Alle ble jaget inn i landsbyens kirke hvor de ble sperret inne. I kirken var der på forhånd plassert sprengstoff og hele bygningen med alle menneskene ble sprengt i luften.

Alt dette viser at nazistene ikke er mennesker lenger. De er banditter som er drevet opp mot veggene og vet at enden er nær.

SABOTASJE OG FRISKAREKRIG.

SOVJET-SAMVELDET OG POLEN : De russiske partisaner har spilt en betydelig rolle under hele krigen, og Den røde armes generalstab har alltid lagt stor vekt på friskarevirksomheten bak de tyske linjer. Også under de siste russiske offensiver har friskarone gjort seg bemerket. Som eksempel kan nevnes at da Den røde armes regulære styrker nådde fram til MINSK, hadde partisanene i hovedstaden allerede erobret byen. Dagen før byens fall hadde de ved et plutselig angrep bemekniget seg arsenalet og delte ut de erobrede våpen til befolkningen. Så gikk de igang med å utrydde fienden, kvartal for kvartal. Da de regulære tropper nådde byen, var den for størstedelen allerede på russiske hender. Bare noen få tyske motstandsgrupper var igjen. Noe lignende gikk for seg da de russiske styrker trengte inn i VILNA. Tusenvis av bevepnede sivillister dukket opp og deltok med iver i jakten på tyskerne, som hadde satt seg fast i byens sentrum.

Polske friskarer har vært meget aktive i grenseområdene i den siste tid. Ved siden av en utstrakt sabotasjevirksomhet mot veier og jernbaner har polakkene også opprettet i vepnede flokker som har tatt kampen opp med de tyske troppene. Således berettes det at en pelsk avdeling i området ved BARANOWISCE la seg i stilling og tek kampen opp med et tysk regiment som var på tilbaketog for russerne. Tyskerne ble tilføyd store tap.

JUGOSLAVIA : Marsjall TITO har til disposisjon dyktige medarbeidere som førstår kundten å organisere den vepnede motstand mot okkupantene. I september 1943 sendte han en av sine tillitsmenn, som går under navnet general TEMPO, til Makedonia sammen med 9 andre for å sette igang friskarebevegelsen og krigene der. I juni i år var disse 10 menn vokset til 3000 partisaner, fordelt på 3 brigader, som står i spissen for motstandsbevegelsen i Makedonia.

KRIGSNYTT

WESTFRONTEN: Siste uke har vært karakterisert ved kraftige allierte angrep langs hele innvasjonsfronten. Det er spesielt lokale terrengvinninger enkelte steder, som er oppnådd, men framrykningen har vært langsom, ikke få kilometer i dybden og bredden, og tyskerne yter hårdnakket motstand. Imidlertid har de allierte nåd fram til et terreng som byr større muligheter for bevegelseskrig, og vi kan vente at den nærmeste framtid vil by på operasjoner av større omfang.

LUFTKRIGEN: Bombingen over Tyskland og tysk okkuperte områder viser ikke tegn til avskapning. Tunge flyangrep hører til dagens kost. Målene har fortrinvis vært oljeraffinerier, fabrikker til framstilling av syntetisk bensin, flyfabrikker, flyplasser og kommunikasjoner. Således har f.eks. jernbaneanlegg i MUNCHEN-området vært utsatt for 4 tunge angrep i de siste seks dager.

SYDFRONTEN: Den viktigste begivenhet har vært erebringens av byen og knutepunktet AREZZO på 8 armes front. På vestkysten står styrker fra den 5. arme bare noen få kilometer fra havnebyen LIVORNO. Lenger inne i landet trenger andre styrker fram og truer med å omgå byen. Ellers har framrykningen også på Italia-fronten vært langsom siste uke, og fienden gjør ferbitret motstand. Tyskernes tilbaketog har no ført dem så langt mot nord at de begynner å støtte seg til den befestede linje som er forberedt mellom PIZA og RIMINI, og det er klart at de her vil gjøre sterke anstrengelser for å stoppe de alliertes videre frammarsj nordover.

ØSTFRONTEN: Den russiske offensiven fortsetter å rulle fram over de tyske stillinger uten at kraften i den synes å bli svekket. Tvertimot har Den røde arme utvidet kampområdet. En ny offensiv er satt igang mellom POLOTSK og PEIPUS-sjøen. På bred front har russerne her brutt igjennom de tyske forsvarssoner og erobrett de viktige jernbaneknutepunkter IDRITAN og OPOTSJKA. Framrykningen fortsetter mot den lettiske grensa, som ikke ligger langt unna. Lenger syd truer russerne med å utflankere det viktige støttepunktet DUNABURG (DVINSK). Særlig syd for byen har russiske styrker trengt seg langt fram på litauisk område og har avskåret viktige kommunikasjonslinjer sydover til KAUNAS. Den sistnevnte byen er nå kommet direkte i farsonen. Avdelinger fra Den røde arme står bare 20 kilometer borte og holder desuten på å omgå byen både i nord og syd. Mellom KAUNAS og GRODNO har russerne trengt seg fram over elva NIEMEN på flere steder. Etter 3 dages imbitte kamper har Demrøde arme erobret festningen GRODNO. Byen er innfallsporten til ØST-PREUSSEN og ligger bare ca. 70 km. fra den tyske grensa. Etter erebringens av PINSK har trussiske styrker rykket fram mot BREST-LITOVSKE og BIALYSTOCK. Elva NIEMEN, som er tyskernes siste forsvarslinje foran ØST-PREUSSEN er altså allerede falt og veien ligger åpen for Den røde arme inn i Tyskland. I Øst-Fraisen er befolkningen slått av panikk og nazistene og andre som særlig føler seg truet, gjør fortvilte anstrengelser for å finne utveier til å evakuere longer sydover i Tyskland. Den tyske komite i MOSKVA har sendt ut et opprop til befolkningen i grenseområdene om ikke å evakuere, men bli hvor de er. Man oppfordres imidlertid til å gjemme unna verdisaker, så ikke nazistene skal få anledning til å plyndre dem før de flykter. Når russerne om kert tid trenger inn i Øst-Preussen og fram til ØSTERSJØEN, vil hele den tyske nord-arme, ca. 500,000 mann være avskåret. De har fått ordre om ikke å evakuere, og går dermed sin ubønnhørlige undergang imøte.

Igår, tirsdag sto russerne 30 km. fra BREST-LITOVSKE og 50 km. fra Lemberg. Et finsk krigsskip ble senket inne i KOTKAS havn. Mellom GRODNO og KAUNAS går russerne mot ØST-PREUSSEN på en bredde av 110 km., og de er trengt inn i SEIWALKEN-området. Førstvig er det framgang over hele østfronten.

26 juli 1944.

Folkestyre - reaksjon.

Det er ofte blitt pekt på at denne krigen ikke bare er rettet mot reaksjonen i form av nazisme og fascismen. Den blir også ført for å sikre og videreføre folkestyret - mot alle slags former for politisk og sosial reaksjon. Dette syn på krigen er blitt stadfestet gjentagne ganger i de erklæringer som er sendt ut av de allierte nasjoner, like fra Atlanterhavskonferansen til konge-Sjøringen fra Teheran-konferansen. Og nu sist hevdet Churchill i en utenriks-politisk tale at de allierte ikke ville tilde noe annet enn demokratiske regjeringer i de beseirede og okkuperte land etter krigen.

Men på tross av slike løfter og forsikringer foregår det i alle okkuperte land en stille dragkamp både i ipne former og bak kulissene for å sette folkestyret til side og opprettholde eller innføre et mere eller mindre diktatorisk styre etter krigen. Denne kampen har dels foregått mellom en aktiv heimefront på den ene siden og vedkommende lands emigrantregjering på den andre.

Det har vært tilfelle med f.eks. Jugoslavia og Polen. I første tilfelle har resultatet vært en fullständig seier for den jugoslaviske motstandsbevegelse over kongen og de reaksjonære kroatiske serbiske kretser som står bak ham. Kongen har vært ned til å anerkjenne marsjall Tito og hans nasjonalråd som oppgjørende myndighet på heimefronten og godta de demokratiske prinsippene han representerer. Kong Peters tilbakevenden ikke etter krigen er gjort avhengig av en fri, demokratisk folkeavstemning.

I Polen har striden ført til at den reaksjonære emigrantregjeringen, som representerer godseiers interesser, er blitt skjøvet helt til side av det polske Frihetsråd, eller nasjonalråd som det kaller seg. Nasjonalrådet er av Sovjet-regjeringen blitt anerkjent som representante myndighet i de befrieide polske områder. Det har vært tilfelle også på kampen mellom folkestyre og reaksjon i Finland. Der har også vært et diktatorisk, reaksjonært styresett.

I Nederland har striden ført til at den siste utvikling i tidligere folkestyre land. Det har striden blitt mellom den aktive fronten av heimefronten og de passivitetskretserne i det nye landet og blandt de omigrerte landsmenn i og utenfor regjeringen. Her har også kampen holdt i det skjulte, og bare i enkelte tilfelle blitt sluttet tilbake til side så vi tydelig kan se hva det dreier seg om. Det er ikke lengre siden kampen tydelig til uttrykk i en krise innen den nederlandske regjering i London. Justisministeren måtte trekke seg tilbake og ble erstattet av en politiker som også var kommet til England fra Nederland. Han hadde deltatt i heimefrontens arbeid. Det opplyses at Arcaken til hagen var uenighet om styrkeformen i overgangstiden etter krigen. Den avgitte prisstøtte hyldet den offisielle staten i Nederland i overgangstiden måtte ha en militær ledelse, men ikke ført sitt rakt på et fritt folkevalg. Den nye ministeren måtte ha høydet at den konstitusjonelle styrkeform måtte settes i kraft straks krisen var over, og et fri valg skulle utarbeides. Resultatet av krisen betyr at det er en klar seier for heimefrontens demokratiske krav mot de antidemokratiske kreftene i og utenfor regjeringen.

Ser vi nøyere etter, så er kampen mellom folkestyre og reaksjon et alminnelig fenomen i alle okkuperte land. Og den alminnelige tendens er også tydelig: de demokratiske kreftene er overalt på offensiven og går fra seier til seier. Det er disse kreftene som peker mot en sterke og lysere framtid. De demokratiske prinsipper betyr nøylig aktiv kamp mot okkupasjon, nazisme og alle former for etterkrigsmazisme.

Også i vårt eget land har vi denne kampen. Også her finns det politiske kretser som spekulerer på å gjøre kupp og skyve folkestyret og folkets demokratiske rettigheter til side for en kortere eller lengere tid etter krigen. Og disse kretser støtter seg uten tvil på tendenser innen norske kretser i England.

Størparten av det norske folk og allierte patrioter på heimefronten er imidlertid tilhengere av folkestyret og vil ikke finne seg i at dette settes til side av sabelrasende kuppmakere, stikk i strid med de alliertes høytidelige beslutninger og den norske regjeringens erklæringer. Og veien for det norske folk til å trusse folkestyret er enkel: Det må rive seg los fra politisk passivitet og svevhæt og vækent slutte opp om den aktive heimefronten.

Av den allierte overkommandos instruksjoner.

BRUK ØYNENE.

Det kan være av stor nytte i framtiden å legge merke til små og store ting omkring deg. Særlig er det viktig å være kjent i sitt eget distrikt, og dette er ikke så enkelt som det høres ut til. Kan du for eksempel besvare de følgende spørsmål etter hukommelsen: a) Hvor mange bilverksteder er det i det distriket du bor? b) Hvor mange veibroer? Er de av sten, betong eller metall, tre? c) Hva er den nærmeste avstanden fra ditt hjem til nærmeste sykehús? Brygge? Telefon-sentral? d) Hva er det høyeste punktet i det distriket du bor i? e) Hvorfra kommer den elektriske kraften? f) Hvis du bor i en by, kan du tegne en nærmaktig skisse av nærmeste hovedgate og navngi alle sidegater og veier som tar av fra de gatene? g) Hvor er de nærmeste lager av olje og bensin? Hvor store er disse lagrene? h) Hvem er den nærmeste pålitelige mann i omegnen?

En bør være forberedt på å besvare disse spørsmål og mange liknende, nøyaktig. Usikre svartning meninger og svar er misvisende. Nøyaktig kjennskap er av den aller største betydning. Det er en vanesk å legge merke til ting, og denne vanen kan oppnås ved øvelse. Legg merke til noen nye detaljer når du går ut om morgenen og gjenta dem før deg selv når du kommer hjem. Forsøk å huske utseende og innredningen av hus og bygninger. Legg merke til snarveier og fotstier, beliggenheten av gårder, grøfter og veikrys og dekket på veiene. Husk alltid på kompassretningene og sv deg i å gi enkle, men nærmaktige beskrivelser av veien fra et sted til et annet. Tenk deg at den vanlige veien mellom to steder er sperret. Kan du på stående fot tenke ut to andre veier som kan brukes i stedet? Når du møter folk på veien, forsøk da å huske deres høyde, hårfarve og klær, og venn deg til å legge merke til serpang. svartning Om deg i å finne ut detaljene om militæravdelinger nærmaktig, hvor mange var det? hvilken avdeling? hvilken farve på deres merker? hva slags våpen? hvor mange offiserer? o.s.v. Legg merke til motorkjøretøyene, deres farve, type, nummerskilt, bevepning, antallet personer i dem o.s.v., om det er lastebiler, hvor stor last hadde de o.s.v.?

Slike opplysninger kan kanskje engang redde ditt eget eller dine landsmenns liv.

Sabotasje og friskarekrieg.

Hellas:

Etter samlingen av alle aktive patrioter i Hellas har partisanvirksomheten blusset opp med fornyet styrke. For ikke lenge siden lykkes det for friskarene å erobre to av de viktigste byene i Epiros, deriblant Parga. De tyske garnisoner ble jaget bort med store tap. Dessuten har greske patrioter nylig foretatt et vellykket angrep på et tysk militærtog som også ferte med seg en flokk gisler. Toget ble avsporet og gislene befridd. Under kampen ble 40 tyskere drept og toget fullstendig ødelagt. Etterpå sprengte partisanene en jernbanebro i nærheten, slik at det skulle bli vanskelig å nå fram til ulykkesstedet med reparasjonsmannskap og materiell.

Jugoslavia: Titos styrker er på offensiven overalt i landet. I Serbia har virksomheten i det siste fått et slikt omfang at Tito har opprettet et særskilt hovedkvarter der.

Polen: Sabotasjen mot de tyske kommunikasjonslinjer er meget omfattende, og mange dristige aksjoner er foretatt i det siste, særlig i området mellom Lvov og Krakau. Et fint kupp gjorde nylig en partisanavdeling i Warsjava. Friskarene stormet et fengsel og befridde flere hundre fengslede patrioter. Alle kom seg

le nedmønsterter og redskaper avsløre alle politiske organer der og nærmest ikke ettersleppes til den øvrige politiske og sosiale lederne i landet, er det enkelt å se at det er storhet med politiske og sosiale ledere i landet som ikke har noen betydning. Det er også enkelt å se at det er storhet med politiske og sosiale ledere i landet som ikke har noen betydning.

Danmark: Det danske frihetsråd ble nylig igjen hyllet av utenriksminister Eden i en tale i underhuset. Etter å ha redegjort for generalstreiken i København og ledelsen av den konkluderte Eden med at aksjonen var helt igjennom vellykket. Underhuset mottok talen med sterke ovasjonene. I siste uken gjorde danske sabotører et dristig, men desverre mislykket, angrep på et sterkt bevoktet tysk ammunisjonsdepot i København. Sabotørene kjerte opp foran depotet med biler og åpnet maskingeværild mot de tyske vaktstyrkene. Tyskerne klarte å holde stillingen og etter et kvarters kamp trakk sabotørene seg tilbake. En av de bilene som de hadde brukt, ble senere funnet i utkanten av byen. Den var et par dager i forveien blitt stjålet fra Frederiksberg brannvesen. Paben annen kant hadde sabotørene imidlertid hellt med seg. Et bevebnede mann trengte seg inn på en kledefabrikk i København, gikk rett inn på kontoret til direktør Borch og skjært ham ned. Han ble drept på stedet, og patriotene forsant. Direktør Borch var kjent for sine tyske sympatier, og han var mistenkt for i den senere tid å ha angitt flere fremtredende patrioter til Gestapo. Hans fabrikk arbeidet for tyskerne.

Frankrike: Den franske heimearmé, som teller mellom 2 og 300 000 aktive patrioter, begynner mere og mere å anta karakteren av en regulær, disciplinert, här. Enkelte fjellområder inne i landet og mot grensene av Schweiz og Spania har partisanene fått fienden bort og opprettet små frie franske områder. Et av disse frie distrikter midt inne i landet er bare ca. 25 km. i bredden og ca. 40 km. i lengden. Partisanene og innbyggerne lever her temmelig isolert fra omverdenen. De har imidlertid egen radiosender og står i forbindelse med reiseringen i Algier og med motstandsbevegelsen andre steder i landet. Det meste av utstyret: våpen og biler, er av tysk opprinnelse og er tatt som bytte i kamp. Dessuten får de forsyninger luftveien.

Ser vi under ett på heimefrontens kamp i Frankrike, Italia og Jugoslavia, blir vi slått av hvor omfattende og hvor militært organisert motstandsbevegelsen er. Partisantroppene i disse land får stadig mere karakteren av regulære armeer som i voksende grad er i stand til å utfolde en selvstendig militær politikk. Friskarekrigen befinner seg i disse land på overgangen til den altomfattende folkekrig mot nazismen.

Nazismens sammenbrudd.

De allierte sommeroffensiver i øst, sør og vest har alt nu avslert den kjiennsgjerning at et tysk sammenbrudd er nær forestående. Særlig har de tunge norske nederlag på østfronten på en avgjørende måte brakt et militært tysk sammenbrudd nærmere. Som en følge av dette har det kommet til synne mere og mere spenbare symptomer også på et politisk sammenbrudd i Tyskland. For bare en ukes tid siden gjorde nazistene et siste forsøk på å oppnå fred uten kapitulasjon gjennom en fredsføler i Stockholm. En del kjente tyske diplomater sektes der å komme i kontakt med den russiske legasjon, men ble selvfølgelig avvist.

Den voksende politiske uro i Tyskland har foreløpig gitt seg uttrykk i en uforsonlig motsetning mellom de høyere offiserskader og nazipartiet. Like fra nederlaget ved Stalingrad har den overbevisning mere og mere bredt seg blandt de tyske frontgeneralene at krigen var tapt for Tyskland, og at Hitlers krigsforsel førte Tyskland og den tyske hær rett i avgrunnen. De første som gav uttrykk for denne oppfatning var en gruppe høyere tyske offiserer i russisk fangenskap. Fra Moskva har disse offiserer med general von Seydlitz i spissen flere ganger kringkastet oppfordringer til den tyske hær om å vende våpnene mot Hitler, S.S. og Gestapo for å skaffe Tyskland mulighet for å komme ut av krigen før hele landet blir ødelagt til ingen nytte. Etterhvert har flere og flere tyske frontoffiserer kommet til den overbevisning at dette var

adressebrevet drevet inn i et av de øverste vertsgårdene i Paris. Det føgtedlesv
-ib omfattet 25 med teknisk utstyr og 1000000000 francs tilgjengelighet.
-ib med hundre med teknisk utstyr og 1000000000 francs tilgjengelighet.
-ib med teknisk utstyr og 1000000000 francs tilgjengelighet.

I den siste tid fulgte så forskjellige hendelser som viste at motsetningen utviklet seg til en krise. Fjernelsen av generaler som Rundstedt og Falkenhau-
sen var et tydelig fingerpekk i den retning. De var begge kjent for sine anti-
nazistiske synsmåter. Så fulgte en dramatisk begivenhet i det tyske hovedkvar-
ter for Hellas. Under en konferanse på Hotel Grand Bretagne kom det til en diskusjon om overkommandoens politikk. Det utviklet seg til en heftig trette som endte med at offiserene trakk pistolene og skjøt på hverandre over for-
handlingsbordet. 6 høyere offiserer ble drept. Kommandantank for troppene på Peloponnes prøvde å komme seg bort, men ble skutt av S.S.-folk. Sjefen for felt-
gendarmeriet i Aten hadde under møtet åpent kritisert overkommandoens. Han for-
svant starks etter og er antagelig henrettet. Den tyske kommandant i Aten ble ført til Beograd og stillet for krigsrett beskylt for defaitisme. Han er sann-
synligvis skytt.

Krisen ble akutt i og med attentatet mot Hitler i siste uken og det etter-
følgende opprørsporsk, hvor en gruppe forhenværende frontgeneraler prøvde å dannet en ny regjering. Den tyske komitee i Moskva har sendt ut et opprop og manet soldatene og folket til å gå til oppstand for å styre nazistyret. Fra London har den internasjonale federasjoner for gruve-, metall- og trans-
portarbeiderne oppfordret de tyske arbeidere til å slutte opp om oppstanden. Himmels har fått særlige fullmakter til å knuse all motstand, og Bartolomus-
netter ruter nu over Tyskland. Det er mulig at nazistene klarer å holde stillingen i denne omgang, men Hitler har fått en ny front inne i landet, og bruddet med den preussiske offiserskaste, som representerer mesteparten av militær sak-
kunnskap i armeen, vil påskynde det endelige militære sammenbrudd. Dette kan nu skje nesten hva dag som helst.

Krigsnytt.

WESTFRONTEN: De siste dagene har operasjonene innskrenket seg til lokale kamper. Det meldes om voldsomt regn som hindrer virksomheten.

SØRFRONTEN: Den framgang for de allierte. I vest har amerikanske tropper nodd fram til Pisa og holdt sydbrekken av Arno-elven besatt på bred front. Inne i landet går 8 armee fram nord for Lino og sør ca. 20 km. fra Firenze.

ØSTFRONTEN: Her ruller den røde armee fram som en lavine over en 1200 km. bred front. På enkelte frontavsnitt skjer framgangen i et fantastisk tempo. I Finnland har russene nu nådd riksgrisen av mars 1940. I avsnittet sør for Pef-
pussjøen satte russene nylig i gang to nye framstet. Med en dags mellomrom erobret de de sterke tyske støttepunktene og viktige kommunika-
sjonssentrer Ostrov og Pskov. Lenger sør er den røde armee i bevegelse på lettisk område. Dvinsk holder på å bli omringet ved russiske fremstet både nord og sør for byen. I Litauen har den røde her erobret og passerert byen og jernbaneknutepunktet Panevezys og truer allerede Nordarméens siste retrett-
bane mellom Riga og Tilsit. I avsnittet mellom Bialystok og Lvov er den russiske framgangen så hurtig at det betegnes et veritabelt sammenbrudd for den tyske armee i Polen. Nordvest for Brest-Litovsk har russene satt over Bug og erobret Siedlce. De står her bare 20 km. fra Warszawa. Lenger sør har den røde her på et døgn tilbaketlagt strekningen mellom Chełm og Lublin. Den sistnevnte by er allerede falt. I Lvov-sektoren har russene erobret Jaroslaw og dermed avskaret hovedbanen fra Lvov til Polen. De omringede tyske divisjoner i Brody-
området er utsryddet. Tyskerne mistet bare her 30 000 i falne og 15 000 i fan-
ger. Dette er noe som svir og mektig påskynder det tyske sammenbrudd.